ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

Görüşmenin yapıldığı ülke/şehir/ilçe/köy	**:Türkiye Zoom**
Görüşme Tarihi	**: 29 Ekim 2025**
Görüşen Kişinin Adı-Soyadı	**: İlyas Yer**

Görüşülen Kişinin Adı-Soyadı	**: Hüseyin Güreş**
Doğum Yeri/Tarihi	**:Sivas/ İmralı / Avşar 26.08.1959**
Cinsiyeti	**:Erkek**
Kardeş sayısı	**:5**
Eğitim Durumu	**:Lise**
Medeni Durumu	**:Evli**
Ana Dili	**:Kurmanci**
Bildiği Diller	**:Türkçe**
Varsa Çocuk Sayısı	**:1**
Mesleği/ Yaptığı İş	**:Emekli / Emlakçı**
Harekette yer aldığı dönem/yıllar	**:1974 / 1992**
Görüşülen Mekan (Ev, işyeri vb)	**: zoom**
Kayıt Süresi	**:**
Kısaltmalar	**: İlyas Yer (İY) Hüseyin Güreş (H. G) A.Kemal Fırat (A.K)**

İ.Y: Bugün 29 Ekim 2025. Partizan geleneği içinde yer almış Hüseyin Güreş ile bu kaydı gerçekleştireceğiz. Kayda başlamadan önce kendisinden izin almam gerekiyor.
Merhaba Hüseyin Bey, Hoş geldiniz.
H.G: Merhaba, Hoş bulduk.
İ.Y: Bu görüşmeyi kayıt altına almayı planlıyoruz. Bunun için izninizi rica ediyorum, kaydı yapabilir miyiz?
H.G: Elbette, istediğiniz gibi kaydedebilirsiniz.
İ.Y: Teşekkür
ederim.
H . G : Ben
teşekkür ederim.
İ.Y: Ben Onur

ONUR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

Vakfı Yönetim
Kurulu Üyesi
İlyas Yer ve
kayıtta Ali Kemal
Fırat yer alıyor.

İ.Y: Bir giriş niteliğinde, klasik bir soru sorarak başlarsak...
Hüseyin Güreş kimdir? Hangi coğrafyada dünyaya geldi? Aile ortamı neydi? Tahsil durumu neydi? Göç hikayeleri, çünkü Türkiye'de çok yaygındır bir yerden bir yere göç. Bir özet çıkarabilir mi? Kendisini nasıl anlatabilir bize? Buyurun.

H. G: Evet, aslında biz Dersim`liyiz. Fakat sürgün edilen bir Dersim ailesinin çocuğuyum. Ailemiz Sivas'ın İmralı köyü, Türkmen bir yerleşim olan Avşar'a yerleştirilmiş. Bir süre orada jandarmanın gözetiminde yaşamışlar. Dedelerim iki kardeşmiş. Birini Erzincan, Ilıç, Ağıldere'ye sürgün etmişler. Yıllar sonra babamın babası Ali dedem, uzun uğraşlardan sonra kardeşini bulmuş. Kopmasın diye bağlar annemle babamı evlendirmişler; iki amca çocuğu. Ben geniş bir kardeş grubunun içindendim. Başlarda 12-13 kardeştik, ancak çoğunu kaybettik. Şimdi dört kız kardeşim ve ben olmak üzere beşimiz yaşıyoruz.

Lise mezunuyum. Üniversite fırsatım vardı fakat o dönemki koşullar nedeniyle zaten istemedim. Ayrıca profesyonel mücadeleye odaklanmıştım, dolayısıyla eğitime pek önem vermediğim bir dönemdeydim.

Ailenin büyük umut bağladığı biri olmama rağmen, kendi yolumu seçtim. Dedim ki hayır, ben böyle bir yaşamı kabul etmiyorum. Kendi belirlediğim bir yaşam olmalıydı. Sonunda dediğim oldu. Yaklaşık 16 yaşında aileden ayrıldım. Ancak herhangi bir siyasi gruba bağlı değildim. Daha çok Doktor Hikmet Kıvılcımlı'nın yazılarını okudum. Akrabalarımdan biri olan ve saygı duyduğum Turgay Gülbağ'ın tavsiyeleri de bana bu yolda ışık tuttu.
Onu da kaybettik, eski bir Vatan Partiliydi. Eski dönem Vatan Partisi'nden. Kendisi "Doktor"cuydu, bol bol kitabı vardı, okurdum, araştırırdım ama hiçbir zaman Ankara'da A ya da B partisi ya da herhangi bir siyasetin içine girmedim.
AYÖD'a (Ankara Yüksek Öğrenim Derneği) giderdik. ADYÖD'ya (Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği) da giderdik. O dönemlerde fazla tanınmayan ama sonraki yıllarda bilinen Devrimci Yol'un isimleriyle, Oğuzhan Müftüoğlu, Nasuh Mitap, Ali Başpınar gibi isimlerle o zaman karşılaştık.
Sonrasında da çok sevdiğim bir arkadaşımı trafik kazasında kaybettim. Sezai. TİKB'nin önemli isimlerindendi. Onlarla da orada tanışıp bir bağ kurdum.
Sonrasında İstanbul'da, Okmeydanı`nda cam dükkânı işleten teyzemin oğlunun yanına gittim. Yalnız yaşıyordu. Dayımın isteği ve öngördüğü tehlikeler nedeniyle İstanbul'a yerleşme kararı aldım.
Teyzemlerin evinde kalmaya başladığım dönem TKP/ML ile tanıştım. Süleyman Cihan ise o zamanlar Okmeydanı'nda ilkokul öğretmeni olarak görev yapıyordu.
Dükkanım, okuldan yaklaşık 300-400 metre aşağıda, ana yolun üzerindeydi. Bugün Boğaziçi Köprüsü'nden Topkapı'ya uzanan otobanın olduğu yer, tam da orasıydı.

O bölge, eskiden tamamen Ermeni mezarlığıydı. İnsanlar mezarlığın zarar görmemesini istiyor, dokunulmaması için mücadele ediyordu; hatta koruma ve düzenlemenin masraflarını karşılamayı teklif ediyorlardı. Mezarlık üzerinden köprü gibi bir çözümle geçilmesini talep etmişlerdi.

Ancak devletin umursamaz ve yıkıcı yaklaşımıyla mezarlık tamamen yok edildi.

Yeşil alan bile mezarlığın bir kısmını koruyacak şekilde bırakılmadı, her şey yerle bir edildi. Tamamen altüst ettiler. Mezarlıklar benim dükkânımın tam karşısındaydı. İşte o dönemde Süleyman Cihan'la tanışmam tüm dünyamı değiştirdi.

Nasıl desem, o kadar olgun ve güven veren bir insandı ki... Yaşını aşan bir bilgi birikimine sahipti. Üstelik, herkesle kolayca iletişim kurabilen biriydi. Belki o eğitimci olmasının da verdiği bir şey. Onunla tanıştık.

Dükkanımın biraz ilerisinde, yaklaşık elli metre mesafede Okmeydanı Kültür Dayanışma Derneği bulunuyordu. Bu dernek, bir grup insan tarafından kurulmuştu. Zamanla genel kurul düzenlendi ve biz yönetimi devraldık. Hatta beni de yönetim kuruluna yazdılar. Ancak 17 yaşında olduğum için Süleyman, yaşımın Yönetim Kurulu üyeliği için uygun olmadığını söyledi. "çıkarın başkasını yazın," dedi. O sırada başkan kimdi? Niyazi Gündoğdu. Kendisi işkenceyle katledildi. Başkan olarak o vardı ve birçok arkadaş yönetimde yer almıştı, yanlış hatırlamıyorsam H.H.A´da dahil. H.H.A., Niyazi ile birlikte zaten Galatasaray Mimarlık Mühendislik Okulu'nda çalışıyordu. İkisinin de memur olduğunu hatırlıyorum. O dönemde S.S'ı tanımıştım, onun hikayesini de daha sonra anlatacağım. Hayatımda ilk defa illegal bir yayın elime ulaştığında çok etkilenmiştim. Süleyman getirmişti, adını hiç unutmuyorum. Kızıl Yol. Teksir kağıdına yazılmış bu yayındı, Parti mücadelesini anlatıyordu. İçinde askeri çizimler yer alıyordu ve açıkçası ilgim daha çok bu tarafa kaydı. Halk Savaşı üzerine yazılanları ezberledim, dört ya da beş defa arka arkaya okudum.

İr süre sonra Kaypakkaya'nın yazıları ile tanışma fırsatım oldu. Onun ideolojik ve siyasal anlamda liderlik ettiği yaklaşımlar üzerimde büyük bir etki bıraktı. Dünya görüşümü ve bütün belleğimi alt üst eden bir deneyimdi Kaypakkaya'nın yazılarını, o gri kitabı okurken yaşadıklarım.

Kaypakkaya tam böyle cepheden saldırmıştı. Bu saldırıdan kastım şu, ideolojik ve siyasal anlamda o sol siyasette bilinenlerin hepsini yerle bir etmiş. İşte Kemalizm, faşizm deyince dondum kaldım ben. Şimdi o kadar okuduk ya, Kemalizm'i başka türlü biliyoruz. Diğer siyasi grupların anlatımlarından falan. Milli mesele, devrim yolu, halk savaşı. Tüm bunlar beni gerçekten derinden etkiledi. İbrahim'in ideolojik ve siyasal anlamda net bir pozisyon alması, benim için gerçekten dikkat çekiciydi. Bunu Süleyman Cihan sayesinde fark ettim.

Ancak sonraki süreçte bazı konular bana pek net gelmedi. Örneğin "Hizip" diyorlar. Nedir bu Hizip? Doğrusunu söylemek gerekirse bilmiyordum. Hiç öğrenmiş ya da üzerine düşünmüş değilim. Tam olarak o dönemde, 76 yılında Halkın Birliği grubu yollarını ayırıp gitti. Üstelik çoğu liderlik niteliği taşıyan kişilerdi. Arkasından MZ Hizbi… Ahmet Kızıler mesela...

Ahmet Kızıler de Toptaşı Cezaevi'ndeydi ve birkaç kez ziyarete gitmiştik. İşte orada, partinin yanlış bir karar verdiğini düşündüğüm bir konu vardı: MZ Hizbinin ihracı. Bunu doğru bulmamıştım çünkü onların ikna edilebilineceğine inanıyordum. Belki direnen birkaç kişi için durum farklı olabilirdi, tamam; ama kopmaları ve bir bütün olarak dışlanmaları bence yanlış bir adımdı. Tanıdığım birçok dostum da MZ Hizbine katıldı. S.S.'dan tutun da Ahmet isminde bir arkadaşa kadar... Sonrasında iki üç kişi daha tanımıştım ki hepsi, bir şekilde yollarını MZ ile kesiştirdi.

…

Sonrasında Okmeydanı'nda yaşananları anlatayım.

Oradaki atmosfer gerçekten güzeldi hem kültürel hem sosyal açıdan çok zengindi. Özellikle bizim siyasetin Okmeydanı'ndaki yapısı... İnsanlar genelde 'köylü' diyorlardı ya, hâlâ da derler gerçi.

Mesela, S.S. Öncülüğünde bir etkinlik düzenlemiştik. Enver Gökçe'nin Yusuf ile Balaban adlı uzun şiirini tiyatroya uyarlayıp sahneledik. Çok uzun süre sahnede kaldı ve gerçekten büyük

bir ilgi topladı. Hâlâ aklımın bir köşesinde o günlerin anısı canlı duruyor.
……..

İ.Y.: Kronolojik bir sırayla ilerleyelim. Görünen o ki, sizin hayatınızdaki belli başlı etkileyici figürlerden biri Süleyman Cihan'dır. Bir öğretmen olarak özellikle Okmeydanı'nda ve çevresiyle kurduğu bağlantılar açısından dikkat çeken bir kişilik gibi görünüyor. Dersimli olmanız, üstelik 1938 Dersim Katliamı gibi bir sürecini birebir yaşamış bir aileden gelmeniz, hayatınızda büyük izler bırakmış olmalı. Aile bireylerinizin yaşadığı zorunlu sürgün deneyimi de bu bağlamda öne çıkan önemli bir detay.

Katliam sonrası toplumların yaşadığı travmayı düşündüğümüzde, bu gibi kitlesel felaketlerin etkileri yalnızca o dönemde sınırlı kalmayıp, nesiller boyu taşındığını görüyoruz. Bu tür olayların oluşturduğu duygusal yük, kimlik ve toplumsal perspektif anlamında bir dizi etkiler yaratıyor. Bu yüzden hem katliam travmasını yaşamış hem de sürgün edilmiş bir aileden geliyor olmanız politik düşünce dünyanızın şekillenmesinde önemli bir kırılma noktası gibi duruyor.

Takip eden göç dalgasıyla birlikte İstanbul'a yerleşme süreci, bu bağlamda dikkatle değerlendirilmesi gereken bir konu. İstanbul'un Okmeydanı semti o dönemde daha çok gecekondu yapılaşmasıyla tanınan bir bölgeydi ve ortaya çıkan çoğulcu sosyal yapı farklı kesimlerden insanların buluşmasına olanak tanıyordu. Toplumsal dinamiklerin ve sosyal atmosferin burada yoğun bir şekilde hissedildiği bir ortamda bulunmuş olmanızın fikirleriniz üzerinde derin etkiler bırakmış olması oldukça olası.

İbrahim Kaypakkaya'nın düşüncelerinin buna ne ölçüde etki ettiğini de sorgulamak gerekir. Kaypakkaya'nın özellikle Kemalizm karşıtı duruşu, azınlık hakları üzerine cesur görüşleri, Kürt sorunu, Ermeni katliamı ve diğer tabu sayılan meselelerdeki özgün yaklaşımı o dönemde önemli bir çıkış noktasıydı. Bu gibi konuların gündeme getirilmesinin ve çözüm önerilerinin tartışılmasının sadece azınlık gruplarına değil, genel anlamda Türkiye sosyolojisine derin etkiler bıraktığını söylemek mümkün.

Kaypakkaya'nın çevresindeki örgütlenmelerde çok kültürlü yapı açıkça görülebiliyor. Ermenilerden Kürtlere, Lazlardan Alevilere kadar çeşitli etnik ve dini kimliklerden bireylerin oluşturduğu dayanışma ağlarını göz önünde bulundurmak gerekir. Bu noktada sizin kişisel deneyimleriniz üzerinden Okmeydanı'nın sosyal yapısını daha iyi anlamayı isteriz. Böylesine çeşitli bir toplumsal yapıya sahip olan semtte nasıl bir kültürel etkileşim vardı? Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen insanların bu sosyal dokuyu nasıl şekillendirdiğini açıklayabilir misiniz?

Bu bağlamda İbrahim Kaypakkaya'nın eğitmen kökeninin ne derece fark yaratmış olduğunu da düşünebiliriz. Hasanoğlan Öğretmen Okulu'ndan yetişen bir birey olarak Kaypakkaya'nın hem fikirsel açıdan hem de pratikteki katkıları üzerinde durulması önemli. Tarihsel olarak TKP/ML çevresinde örgütlenen öğretmenlerin toplumsal etkileri zaten belirgin bir örnek oluşturuyor. Eğitimcilerin sadece öğrencileri değil, onların ailelerini de etkileyebilmesi, karşılıklı saygı ve güven ilişkisinin bu grubu daha güçlü bir zemine oturtması dikkate değer özellikler arasında yer alıyor. Süleyman Cihan'ın kişiliği ve faaliyetleri üzerinden Okmeydanı'nın sosyolojik yapısını daha ayrıntılı ele alabiliriz. Süleyman Cihan'ın öğrencilerle kurduğu ilişkiler ve genel olarak yerel toplumla olan bağları burada kilit noktalardan biri olabilir. Onun bu çevrede nasıl bir etki bıraktığına dair sizin aktaracaklarınız sosyal ve tarihsel açıdan anlamlı olabilir. Özellikle eğitimci kimliği ile toplum üzerinde bıraktığı izlere dair görüşlerinizi paylaşmanızı rica ediyorum.

H.G: Okmeydanı, tamamen gecekondu yapıların olduğu, tek katlı evlerden oluşan ve tapusu bulunmayan, Osmanlı döneminden kalma vakıf mallarının olduğu bir yerdi. Genellikle Erzincan, Sivas, Dersim, Bingöl, Elâzığ gibi bölgelerden gelen insanlar buradaydı. Bu ailelerin çoğu Bektaşi kökenliydi. Ayrıca belirgin bir Giresun nüfusu da vardı. Örneğin, Teyzemlerin evinin karşısında Giresunlular oturuyordu; hatta Alucra isimli bir ilçeden gelmişlerdi. Giresunlu olanların büyük bir kısmı milliyetçi ve MHP'li kimlikleriyle biliniyordu. Yapı böyleydi.

Okmeydanı, çoğunlukla alt düzey ticaretle uğraşan kesimler ile işçi ve memur sınıfından oluşan bir topluluk vardı. Bu topluluk, duyarlı ve örgütlü bir yapıya sahipti. O dönemde dikkat çeken birçok insan oradan yetişti; ancak en çok iz bırakan isim Süleyman Cihan'dı.

Daha sonra Orhan Bakır, Cemil Oka, İsmail Hanoğlu, Selahattin Doğan, Mehmet Kocadağ gibi isimler de bu çevrede önemli yer tuttu. Ayrıca İ.Ü.'ın başkanı olduğu DGD gibi örgütlenmeler bulunuyordu. Bunun yanında Tunceli Yurt Yaptırma ve Yardımlaşma Derneği Süleyman Cihan tarafından kurulmuştu ve o dönem hukuk mücadelesine de ciddi destek sağlıyorlardı.

Dönemin akılda kalan olaylarından biri de 4. Levent'te bulunan DEKO kilit fabrikasıyla ilgiliydi. Türkiye'de grev rekorlarından biri bu fabrikada kırıldı ve bu grevin liderliğini bizim arkadaşlar üstlenmişti. Fabrikanın arkasına iki buçuk odalı kapalı bir yer yapılmış ve işçilerle birlikte orada saldırılara karşı nöbet tutuyorduk. Nöbet sırasında genellikle siyasi tartışmalar ve sohbetler yapılıyordu.

Hiç unutamadığım bir tartışmayı Süleyman Cihan başlatmıştı. Bir gün ortaya bir konu atıp sormuştu: "Bugün şu meseleyi değerlendirelim, sizin düşünceniz nedir? Sovyet Sosyal Emperyalizmi mi denir, yoksa Rus sosyal emperyalizmi mi?"
Herkes sırayla fikrini dile getirdi, işçiler de tartışmanın içindeydi. Demokratik bir diyalog ortamı hakimdi. Ben o tartışmada Rus sosyal emperyalizmi demenin daha doğru olacağı yaklaşımını savundum. Bana göre Sovyetler Birliği'nde sosyalist sistemin Rus hakimiyetine zarar vermemesi gerektiği düşüncesi taşınıyordu. Bu durumu Rus sosyal emperyalizmi olarak adlandırdım. Süleyman Cihan da aynı görüşü savundu. O güne dair zihnimde en net kalanlardan biri bu tartışmadır.

Daha önce farklı ortamlarda söylediğim bazı şeyler küçümsenmişti; sen gençsin, ne anlarsın diyerek sözümü önemsemeyenler olmuştu. Ama burada Süleyman herkesin söylediğini önemsiyor ve sonuna kadar dinliyor, herkes özgürce söz hakkını kullanıyordu. Yani doğrudan demokrasi kültürünün bir örneğini yaşamıştık.

…..

Halkın Gücü isimli bir gazete çalışması vardı. Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Mehmet Özgül'dü. Ancak gazetenin tanıtımı için yapılan afişleme sırasında çıkan bir çatışma sonucu gazete çıkarılamadı. Ama, çalışmalarda Halkın Gücü adını kullanmaya devam ettik.

1978 yılında Partizan Dergisi çıkınca, çalışmalar Partizan adı ile yapılmaya başlandı.

İ.Y: Süleyman Cihan'ı birkaç cümleyle anlatmak gerekirse, insan sevgisi her şeyin önünde gelir. Halkla ve yoldaşlarıyla ilişkilerinde sıcak, samimi ve paylaşımcı bir tutum sergilediği anlaşılıyor. Onun, insanlara ve onların dertlerine karşı duyarlılığı herkesin üzerinde iz bırakmış gibi görünüyor. Arkadaş ortamlarında onu andığınızda bile bu özellikleriyle hatırlanması, güçlü karakterini ortaya koyuyor.

Süleyman Cihan, insan sevgisi yüksek, samimi ve halkla iyi ilişkiler kurabilen bir kişilik olarak anılıyor. Yoldaşlarıyla bağları güçlü, güven veren ve dayanışmayı önemseyen bir duruşa sahip. Arkadaş ortamlarında onun insan sevgisi üzerine hala konuşuluyor ve bu yönüyle hatırlanıyor. Okmeydanı'ndaki sürecin tanıkları arasında yer almanız sebebiyle bu konuyu size sormak istiyorum. Süleyman Cihan'ın halkla ilişkileri nasıldı? Yoldaşlarıyla olan bağını birkaç cümleyle anlatabilir misiniz? Kendisi sadece öğretmen ve eğitmen kimliğiyle değil, kültür ve sanat alanında da oldukça donanımlı biri olarak bilinir. Aynı zamanda demokratik kitle örgütlerinde önemli çalışmalar gerçekleştirmiş, derin bir birikime sahip, çok yönlü bir kişilik. Yalnızca mesleki kimliğiyle öne çıkan biri olmadığını biliyoruz. Süleyman Cihan'ı yakından tanıyan biri olarak bize onun hakkında neler söyleyebilirsin?

H.G: Tabii ki. Şimdi en çok hayran olduğum yanı yani küçücük bir çocukla dahi çocuk, büyük ile büyük olması. O eğitimci yanının verdiği özelliklerle de insan ilişkilerini olumlu yönde en uç noktalara taşıması. Belki de çok özel bir anıydı. Dedem ve ebemle evde oturuyorduk. Kapı çalındı, açtım ve şaşırdım. Süleyman'dı. İçeri geldi, dedem ve ebemle ayrı ayrı ilgilendi. Kısa bir sohbetten sonra gitti. O akşam yüzüne yansıyan kaygıdan belli ki zor bir süreçten geçiyordu.
…….

Öğretmen olarak okulda görev yaptığı dönemde, mesela çocuklar okulda camları kırıyorlar. Oynuyorlar camları kırıyorlar. Ben de camcıyım. Gidip camları ben takıyordum. Cam parasını kendi cebinden ödüyordu. İstemiyorum. Ben de almam diyorum. Almıyorum yani. Neyini alayım? Bu çocuklar cam kırmış, parasını sen ödüyorsun ya. Babası anası öderse alırım. Olmaz falan diye. Bu inceliklerini de gördüm.
Çocuklara siz bu camı kırdınız. Onun için parasını getirin deme şeyini de göstermiyor. Çocuklar oynamış kırılmış diyor. Ne yapayım yani kırılır diyor. Camdır bu.
……

Mahir Çayan düşüncesini savunan gruptan işte birileri. Derneğimiz onların elindeydi. Genel kurula biz katılmıştık ve bu genel kurulda yönetimi biz almıştık. Orada bir siyasi tartışma sırasında Süleyman Cihan'ın ne kadar derin bir bilgi birikimine sahip olduğunu gördüm. Nasıl ifade etsem? Tartışmada faşizme karşı Dimitrov'un birleşik cephe yaklaşımından tutun, Mao'ya, Marx'a ve Engels'e kadar pek çok sosyalist önderi referans verdi. Bu durum beni oldukça etkiledi, çünkü o dönem doğru dürüst kitap bile okumamıştık. Okuyorduk ama verilenlerle sınırlı kalıyorduk.
Sonraki bir zamanda eve ihtiyaç duyduğumuz bir durum ortaya çıktı. Teyzemler vasıtasıyla tam böyle teyzemlerin çaprazında bir ailenin evini Niyazi ile H.H.A…Niyazi'nin küçüğü Fevzi de o zaman orada okuyor. Niyazi Gündoğdu, İşte Fevzi de küçüğüydü. Süleyman Cihan, eşi ve bir de küçücük yeni doğmuş bir kız çocuğu O eve geldiler. Bu evde bir süre kaldılar. Bize siyasi çalışmaları anlatıyordu. Kendisi okuyor, okutturuyordu. Anlaşılmadıysa bir daha anlatıyor, bir daha anlatıyor. O zaman Mao`nun kızıl kitap diye böyle küçücük cep kitabı vardı. Onu çıkardı. İşte ondan belli bölümler okudu, bana okuttu. H.H.'ye okuttu. Anladınız mı diyor, ama bir yanıyla da ben biliyorum bir endişe var. Çok büyük olasılıkla işte o aranır pozisyonuydu. Sonra da zaten öğretmenliği de bıraktı gitti.

Halkla ilişkilerinde şunu hep gördüm. Özellikle Gecekondu bölgesi olduğu için yani bazen

bir kişiyi yanına alır, bazen kimseyi almaz. Birilerinin kapısını çalar. Merhaba bir çayınızı içmeye geldim derdi. Gider sohbet eder, konuşur, anlatır. İki-üç gün sonra da bize derdiki, bu aile bizim taraftarımızdır, gidin bundan sonra görüşün….ekonomik durumu şudur, iki tane oğlu var ailenin vs.vs...
Onu gördüm. Bir-iki ziyaretinden sonra ilişkiyi yaratmış olacak kadar da becerikli, maharetli, usta, başarılı bir insan. Süleyman, daha çok o yanlarıyla beni hayran bıraktı. Ben bir eve üç gün, beş gün gideyim, anlatayım. Belki de ikna edemem kimseyi. Ama Süleyman'da öyle bir şey vardı. Nasıl derler? Bizim orda derler ya. Tılsımlı gibi. Öyle bir yapısı vardı.

İ.Y: Size şöyle bir soru yöneltmek istersem. Niyazi Gündoğdu da burada çalıştı. Okmeydanı'nda. Ve sonradan işkenceyle öldürüldü, katledildi. Sivas'ta katledildi. Niyazi'yi bize anlatabilir misin? Okmeydanı'ndaki çalışmalarını, sonra Sivas'ta işkencede katledildikten Okmeydanı'ndaki etkisi/yansıması nasıl oldu? Çünkü Okmeydanı'nda önemli oranda Sivaslı vatandaşlarımız da bulunuyorlardı, vardı. Niyazi'nin oradaki çalışmalarını aktarabilir misiniz?
H.G: Tabii zaten birlikte çalıştık. Evet. Ama o siyasi anlamda daha aktifti. Benim askeri yanım biraz ağırdı. H.H.A ile birlikte Okmeydanı'nda çok etkin çalışmalar yürüttü. Özellikle dernek başkanı olması sıfatı da vardı. **Okmeydanı Kültür Dayanışma Derneği.** Zaten yanılmıyorsam onlar da Dersim sürgünüydüler. Aklımda yanlış kalmadıysa Dersim sürgünüydüler. Öldürülüşünü cezaevinde öğrendim.
…

İ. Y: Cezaevi bölümüne henüz geçmeyelim çünkü bu konuyu ayrı bir başlık altında ele almayı planlıyoruz. Şu an için Okmeydanı'na ilişkin kronolojik olarak ilerlemek istiyorum, bu nedenle kusura bakmayın. Okmeydanı Kültür ve Danışma Derneği'nden bahsedelim. Bu dernek hakkında bize neler anlatabilirsiniz? Örneğin, halkla ilişkileri nasıldı? Dernek, halkın hangi sorunlarını ele alıyor ya da çözüm önerileri üretiyordu? O dönemde bu dernekte yönetim kademesinde kaç kişi yer alıyordu? İşleyişi nasıldı? Hukuki açıdan nasıl bir çalışma şekli izleniyordu? Bunu biraz açabilir misiniz?

H.G: Tabii ki, şöyle anlatayım. Ben derneğe belli dönemlerde, nöbet sıralarımda gidiyordum. Yani işi bırakıp nöbetlerimde derneğin faaliyetlerine katılıyordum. Daha sonra zaten dükkânı teyze oğluna ve aileye devrettim. Dernekte sürekli olarak bulunmaya özen gösterdim. Öncelikle işte biraz önce anlattım. Enver Gökçen'in Yusuf ile Balaban'ını biz tiyatroya uyarlayıp, oynamıştık. Onun ciddi bir etkisi oldu. Sonra Niyazi'nin önerisi ile ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik kurslar düzenlendi. Üniversite hazırlık kursları dahil…
Kültürel çalışmalara tiyatro ile başlanmıştı, Saz kursu açıldı. Okuma-yazma bilmeyen kadınlara yönelik okuma-yazma kursları verildi.
Fakat Niyazi'nin legal faaliyetleri çok uzun süre devam etmedi. Başka alanda görevlendirildi. Niyazi, Galatasaray Mimarlık ve Mühendislikte çalışıyordu. O dönemde orada H.H.A.'da bulunuyordu. Ama Okmeydanında faaliyet gösterdiği süreçte en sevilen arkadaşlarımızdan bir tanesi oldu. Yani kişiliği, kimliği, oturması, kalkması, konuşması, sohbeti, içten samimi hakikaten birebir bizle ilişkileri tam bir yoldaşça ilişkilerdi. Yani ben daha çok onu yaşadım. Çok az insanda bulunan ender özelliklerindendir bu.

…..

İ.Y: Şimdi Okmeydanı'nda tabi bu dernek var. Sonra Hasköy'de Süleyman'ın da başkanlığının

yapmış olduğu bu Tunceli Yurt Yaptırma ve Yardımlaşma Derneği var. Ve çok yoğun bir siyasal ve kültürel çalışmaların olduğunu gözlemliyoruz. Arşiv üzerinden de bunu okuyoruz. Anlatıcıların anlatımlarından da bunu çıkarıyoruz. Hatta Okmeydanı'nda bir ara tıp öğrencilerinin halka hizmet mahiyetinde sağlık yönünde de ciddi yardımlarının olduğunu da öğreniyoruz. Bunları aktarabilir misin bize?

H.G: Birkaç doktor arkadaşla derneğe gelip gitmeye başladılar. Yanılmıyorsam bizim taraftarlardı. Şimdi bunu sorunca yaşlandığımı hissettim, unutkanlığımı hissettim. Halkı muayene ediyorlardı. …. Evet, bir tane Niyazilerin akrabası vardı. Sonra orada yazıhane de açtı. Okmeydanı'nda açtı, Anadolu Kahvesi'nde orada sanırım. Dur adını bakayım. Ziya mıydı? Ziya, Ziya. Dr. Ziya Hoca, onun da çok etkisi oldu. Genç doktorları derneğe getirip insanları muayene etme vesaire…. İlaç temini, ilaç temini yapanlar da vardı. Öyle bir dönem. Ama herhalde doktorluk anlamında Okmeydanı'nda Dr. Ziya'nın üzerine yoktu. Niyazilerin de akrabasıydı bildiğim kadarıyla.
…..

İ.Y: Eğer hatırlayabiliyorsan, bu konuyla ilgili, özellikle sağlık alanında halka nasıl bir hizmet verildiği gibi meseleler üzerine konuşabiliriz. Bunlar gerçekten oldukça önemli, biliyor musunuz? Özellikle Partizan geleneği açısından ve bu bilgilerin gelecek kuşaklara aktarılması değerli. O dönemde halkla nasıl bir ilişki kuruldu? İnsanların doğrudan hareketle olan bağlantısı nasıldı? Örneğin, Süleyman'ın ve Niyazi'nin orada bulunduğu dönemde dernekte yürütülen etkin çalışmalar nelerdi ve bu faaliyetler toplumda nasıl bir karşılık buldu?

H.G: Okmeydanı'nda, Ziya Abi'nin önderliğinde, tıp eğitimlerini bitirmek üzere olan, intörn denilen stajyer doktor gençler vardı, pırıl pırıl bu gençler, burada büyük bir özveriyle çalışıyorlardı. Haftanın belirli günlerinde geliyorlardı. Önceden mahalle halkına haber veriliyordu. Sokak sokak dolaşıp insanlara duyuru yapılıyordu; kahvehanelerde, meydanlarda anlatılıyordu. Mesela, "Yarın iç hastalıkları uzmanı gelecek" ya da "Kalp hastalıkları alanında bir doktor gelecek" gibi bilgiler veriliyordu. İnsanlar gerçekten bilgilendiriliyordu ve o gün geldiğinde doktorlar söz verdikleri gibi gelirdi. O dönemde devrimciler disiplini önemsiyor, yapacakları çalışmaya tutkuyla bağlıydılar ve bu davranışları halkta karşılığını da buluyordu.
Bu genç arkadaşlarımız da özveriyle çalışıyordu. Mesai saati ya da "Şimdi işim bitti, gideyim" gibi bir şey asla olmazdı. Muayene için kim gelmişse, kaç kişi varsa tek tek hepsiyle ilgilenir, gitmezlerdi. Tedavileri bittikten sonra duruma göre "Yarın şu hastaneye gel, orada beni bul" diyerek muayene ettikleri hastalarını takip de ederlerdi. Hatta bazılarına ilaç da verirlerdi. Çünkü o dönemlerde ilaç bulmak hiç de kolay değildi ve bu, onların ne kadar fedakârca bir iş yaptıklarını gösterirdi.
……
Süleyman Cihan, bu dernek işleriyle doğrudan çok fazla ilgilenemedi. Kendisi aranan bir kişi haline geldi.
…..
Daha sonraki zamanda kendisi ile görüşmek istedim.
Not gönderip görüşmek istediğimi belirttim. Ancak o dönemdeki sorumlu kişi bana, "Ne görüşeceksin?" gibi şeyler söylüyor. O an anlıyorsun ki ortada sıkıntılı bir durum var ve görüşme imkânı olmadı. İşte böyle bir süreç yaşandı.
Ama yani Okmeydanı, Hasköy, Sütlüce, Örnektepe, Kasımpaşa, Tepebaşı ve sonrasında

1 Mayıs Mahallesi... Süleyman'ın bu bölgelerde gerçekten büyük bir etkisi vardı. Bu sadece siyasi çalışmalarında değil hem parti örgütlenmesinde hem de insan ilişkilerinde kendini gösteren bir etkiden bahsediyorum.
Aynı zamanda kültürel alanda ve insan ilişkilerinde de önemli bir rol oynadı. Çalışma alanlarında insanlar arasında meydana gelen ihtilaflara ve hatta aile içi anlaşmazlıklara (karı-koca kavgalarına) çözüm bulduğunu biliyorum. Özellikle birkaç kez bende birlikte gittim. Bana "Nasıl çözüleceğini gör," diyerek örnek olmaya çalışırdı. Gerçekten kavgayı barışa dönüştürme becerisine sahip, insanlara yol gösteren bir önderimizdi. Bunlar aklımda şu an.

İ.Y: Geriye dönmek elbette kolay değil. Hatırlayabildiğim kadarıyla yapılan bu çalışmalar sonucunda Okmeydanı'nda partinin anlamlı bir tabanı oluştu. Bunun yanında, ilerleyen yıllarda buradan oldukça fazla sayıda kadro da yetişti. Burada beni özellikle merak ettiren konulardan biri, bu süreçlerde kadınların rolü oldu mu? Kadın arkadaşlardan öne çıkan isimler var mıydı? Ayrıca, kadın nüfusuyla nasıl bir ilişki veya temas kuruldu? Bu yapının çevresinde kadın potansiyeli örgütlenme anlamında değerlendirilip harekete geçirilebildi mi?

H.G: Okmeydanı hakkında konuşmak benim için zor. Yenilginin ardından toparlanma sürecinde, özellikle kadınları örgütlemek, anlamak ve mücadeleye dahil etmek hala ülkemizde oldukça sıkıntılı bir konu. Örgütlemeye çalıştığın kişinin ailesi bir zaman sonra siyasi faaliyet yürüten örgütün silahlı mücadeleyi savunduğunu öğrenince, kızını örgütten uzaklaştırmaya çalışırdı. Ancak aklımda en çok kalan şey, sol kolu kesik ve adı Nezahat olan biri. O dönemde devletin sol içindeki durumunu düşünmek insanı dehşete düşürüyor. Sonradan ortaya çıktı ki meğer polismiş. Çok sık Okmeydanı'na gelip gidiyordu. Öncelikle onu açığa çıkarmaya çalıştım, ama bir sonuca ulaşamadım. Bunu Süleyman Cihan söylemişti. Daha sonra ben net bir bilgi elde edemeyince bu işi Niyazi'ye devrettiler. Gerçekten de Niyazi konuyu çözdü diye düşünüyorum. Büyük bir ihtimalle onu deşifre etti. Zaten bizim durumu fark ettiğimizi anlayınca ortadan kayboldu. Yıllar sonra, yanlış hatırlamıyorsam 1993-1994 arasında, MZ Hizbine giden S.S. isimli bir arkadaş konuyu gündeme getirmişti. O anlattı. Gebze tarafında bir yerde tren yolunda öldü diye biliyorum, dedi.
Öyle bir şey. Ama o dönemde mesela Tomsonlu Zeyno (F.S.) var. Onun dışında Cemil Okan'ın hanımı da aktif mücadele içinde olan bir arkadaşımızdı. İki ya da üç kişi de İleri Maden-İş Sendikası'nda aktif olarak çalışan kadın arkadaşlarımız olduğunu biliyorum.

İ.Y: İsimlerini hatırlayabiliyor musun?
H.G: Yok. O zaman isim bilmek böyle kolay değil. Yani siz görürsünüz ama ismini bilmezsiniz, eğer sonra aranır duruma düşer gazetelere fotoğrafı yansır ise, ha işte o zaman ben bunu tanıyorum, dersiniz. F.S. 'nuda öyle bilirim zaten. Başka bilgim ya da ilişkim falan olmadı.
……..
Bana göre orada da bizim çok ciddi hatalarımız oldu parti anlamında yani kadın örgütlenmesi. Yani kadın örgütlenmesinin adını bile koyamadan yani işte ne bileyim Ankara'da semt komitesine bağlı yok il komitesine bağlı yok bilmem ne komitesine bağlı. Yahu kardeşim bunların bir bağımsız örgütlenmesi gerekir. Yukarıda bir irtibatı olacak doğru eyvallah. Ama mesela TMLGB var değil mi? TMLGB adını koymuşsun. Yani şey kadın örgütlenmesi için de bunu yapabilirdik. En büyük eksiklerimizden işte ne bileyim ya hiç mi böyle yetişen insanımız olmadı MK'ye alacağımız.

……

Gerçekten ya bu kadar insan mücadele içerisinde savaşçı yetişiyor. Ya bunların bir örgütlenmesi gerekmiyor muydu? En büyük eksiklerimizden bir tanesi de bence buydu. Kadın Örgütlemesi.

……

Beni çok üzen bir konuda OTOSAN olayıdır… Bu işyerinde sendikal örgütlenmede iyi bir mevzi elde etmişken bu şansı kaybettik**.** İşte bir tane adam sekter herifin biri gidip TKP'li birini vurmasıyla birlikte bu şansı kaybettik. Yani bu tür bir adama siz niye silah verdiniz ya? Bu disiplin misiplini tanımıyor. Türkiye'nin en büyük fabrikasıdır OTOSAN. Otuz bin civarında o zaman işçi var. Sen sendikal yetkiyi alıyorsun. Bunun etkisini düşünebiliyor muyuz? Yani bu adamı araştırdınız mı sonra? Kim bu adam? Niye sıkmış? Niye vurmuş? Bizim önceliğimiz TKP falan değil ki. Devletti işte MHP'ydi önümüze çıkan engel. Yani bu böyle bir şeydi. Ben çok üzgünüm. Hala böyle dönüp onu söylerim.

İ.Y: İstanbul'da, Okmeydanın'da, Hasköy'de bu civarlarda yapılan protestolarda, etkinliklerde, yürüyüşlerde ve benzeri yerlerde TKP /ML`nin potansiyeli, kitlesel gücü ne kadardı, aktarabilir misin? Mesela bir yürüyüşe bu bölgelerde ne kadar insan katılıyordu?

H.G: Yani ben; yetmiş yedi sonuna kadar İstanbul'da kaldım. O süreçte kendimizin birkaç yürüyüşü olmuştur. Ciddi anlamda etkisi olan bir yürüyüşler. Katılım iyiydi. Mesela kitleyi en çok etkileyen sloganlardan biri "**Biz, biz, biz, işçinin, köylünün yiğit sesiyiz namluya sürülmüş halk mermisiyiz."**
Bu bir slogan ve kitleyi toplumu, yani bizim işte dışımızda böyle yürüyüşün dışında insanları çok ciddi anlamda etkileyip alkış aldığımız şeylerden, sloganlardan bir tanesiydi. Daha çok o zaman şey, bence doğru politika da oydu
……

Fabrika örgütlenmelerine ağırlık vermiştik. Bir dönem, ben de fabrikalarda çalışmaya gidenlerden biriydim. İşe girdikten bir süre sonra, TKP yönetime bildirerek işten attırıyordu, bizi.

Türk Telefonda ciddi bir çalışma yürütülüyordu. Bir süre burada ben de çalıştım. Ayrıca, Telefunken, Grundig, Blaupunkt, fabrikasında bir süre çalıştım. Oralarda örgütlenmemiz vardı. Onlar aklımda kaldı. Onun dışında aklımda çok fazla şey, daha doğrusu şöyle yani. Legal anlamda çok şeylere katılamıyordum. Açığa çıkma, bilmem ne etme. En çok engelleyen de Süleyman Cihan'dı. Sen gelmeyeceksin diyordu, gitmiyordum ben de.

İ.Y:1977, 1 Mayıs'ı ve Mehmet Kocadağ'ın öldürülmesi. Buna ilişkin ne aktarabilirsin? bize, hafizanda kalan? Birebir katılmış mıydınız 1 Mayıs'a? Kocadağ'la yakın tanışmışlığınız, arkadaşlığınız oldu mu?

H.G: Tanıyorum onu. Hem DGD'de [Devrimci Gençlik Derneği] hem Tunceli Yurt Yaptırma ve Yardımlaşma Derneği'nden tanıyorum. O'nun içi yünlü kulakları da kapatan bir şapkası vardı. Ben de şapka takıyordum, öteden beri. Hatta Ankara'da kullandığım kod adım "şapkalı"dır.
Yargılanmam böyle oldu. O nedenle Mehmet dönem dönem bana takılırdı. Gel, şu şapkaları

değişelim diye…….. Orhan Bakır'da şapkam nedeniyle bana takılırdı. Hatta, bir ara bir yerden, nereden ele geçirmişse bir peruk getirdi bana, bir espriyle bana verdi, tak bunu dedi. … Güldük. Tabii bu peruku takmadım.
……
'77 1 Mayıs'ında bende oradaydım. Devletin orada provokasyonu o kadar açıktı ki Intercontinental otelinden ve su işlerinden açıkça silah sıktılar. Biz, bir on kişi kadar, Beyoğlu Galatasaray yönünden alana girdik.
…

İ.Y: 1974-77 dönemine kadar İstanbul'daydınız.

H.G: Evet

İ.Y: Buradan bir de örgütsel duruma geçmek istiyorum. Doğrudan hiyerarşi içerisinde bulunurken. Örgütteki işlerlik açısından anlaşılması için soruyorum bunu. Örgütün herhangi bir biriminde yer aldığınızda bu birimdeki demokratik normlar, işleyiş nasıldı?

H.G: Şimdi o. Şöyle. Daha doğrusu zaten. Marx-Leninist partilerdeki işleyişin örgütlenmenin hakların senin haklarının ne olduğu konusunda çok fazla bilgimiz yoktu sorumlumuz ne derse o olurdu.
Bu o kadar açık ve net. Ya aklıma gelmişken söyleyeyim.
İçimde ukte olarak da kalmasın. '78 sonrası işte Halkın Sesi'nden bir grup geldi, bize.

İ.Y: Ankara'dan değil mi ?

H.G: Tabii. Halkın Sesi'nden bir grup geldi bize. Ben de o zaman Seyranbağları'ndayım. Çalışma alanım orası. O dönem sorumlumuz olan kişi sonradan devletin yanına gitti, itirafçı oldu. Fethi Çetin. Şu sağ kolunda şu kadarı yok. Operasyonlarda kopmuş…
Neyse yani bu Halkın Sesi'nden gelen 2-3 gençle aynı evde kaldık. Evdede bir valiz kitap var. Bu halkın sesinden gelen Bülent Mihaylioğlu adında biri MKE'de çalışıyor. Bir silah getirmiş. Orada kullanılmayan silahları presin altında eziyorlar, fırına atıyorlar, eritiyorlar, yeniden yapıyorlar. Getirdiği silahta presin altına atılacak silahlardan biri. Bu silahı nasıl kurtarmışsa almış. Bir işe yaramıyor, çalışmıyor zaten.
Ben de bir sürü koşturmaktan yorulmuşum, yattım. Böyle divanın üzerinde uzanmışım. Askerin G3 silahını dayamasıyla kalktım. Bu Bülent Mihaylioğlu denilen adam sonradan Perinçek'in koruması çıktı.
Bunu hiç unutamıyorum. Yani hatta içerideyken bizim arkadaşlara söyledim. Bak ya bu adamı alın bir sorgulayın.
Ben tutuklandım, ev sahibi bu. Benim verdiğim ifade basit. Alın okuyun dedim ya orada avukatta.
Demişim ki işte Bülent'le birlikte yürüyorduk. Yol kenarında, çöpün kenarında bir valiz bulduk, aldık eve gittik. İçinden bu kitaplarla, bu silah çıktı. Niye götürmediniz polise, dediler? Polise ne götüreceğim dedim ya, bu silah olmaktan çıkmış zaten, ezilmiş bir şey. Benim ifadem bu. Tutuklandım.
Üstelik o zaman bir tabanca yakalattığında bir ay sonra, otuz üç gün sonra bırakıyorlardı, 1979 da. Siyasi olduğumu kabul etmediğim için Ankara cezaevinde, dördüncü koğuşta kalıyorum. Dokuz ay beni yatırdılar.

Dokuz ay yattım, dokuz ay sonra bıraktılar. Arkadaşlar, aldılar Ankara'ya Tuzluçayir, NATO yolu. Oraya götürdüler.
İşte orada faaliyet yürüttük gittik. Orada da böyle bir anda herkes orada olunca, Emekçinin evi orada, anası kalıyor. Babasını zaten Maraş'ta katletmişlerdi. Şirintepe'de. İbrahim Kaypakkaya'nın babası orada. Arap Ali Kaypakkaya, Ali amca. O orada. 18 Mayıs mahallesinde Cafer Yıldız. Ali Haydar Yıldız'ın kardeşi. Onlar orada. Ondan sonra şey bizim Munzur, Munzur onun abisi. Ali Geçgel. İzmir'de katledildi. O orada, Munzur´un kardeşi orada, evleri var. İ.Ü.'ın kardeşinin evi orada. 18 Mayıs mahallesinde. Dedim ya bu kadar bilinen aileleri bir araya niye getirdiniz? Bir operasyonda hepsini toplayacaklar. Bari mahallelere dağıtsaydınız ya bunları. Başka mahallelere dağıtsaydınız falan.
Ankara'da da öyle işte bir süreç yaşadık. Sonra da yakalandım müebbet hapis cezasına çarptılar. İşte 11 yıl net yattım. Toplamda 14 yıl civarında bir ceza, bir yaşam oldu.

İ.Y: Ankara'da ne kadarlık bir sürede faaliyet yürüttünüz? Yani bu faaliyetleri aktarabilir misiniz?

H.G: İşte 78'den 80'nin Kasımına kadar. Üç kere orada tutuklandım. Birinde 33 gün, birinde 9 ay, birinde de 6 ay mı 7 ay mı öyle tutuklu kaldım. Geri kalanı da zaten işte faaliyet.

İ.Y: Mahallenin olduğu bölge 18 Mayıs. Daha doğrusu o alanın çok büyük bir bölümü işte. Kırkonaklar, Bağcılar, Seyranbağları, Akdere, Türközü, bu tarafa dönünce işte Ege Mahallesi, Şirintepe, Şahintepe, Tuzluçayır. Böyle bir kocaman alan.
Ankara'da daha çok öğrenci gençlik içerisinde mi bu yapı örgütlendi? İşçi sınıfı içerisinde mi, varoşlarda mıydı? Kitle tabanı kimlerden oluşuyordu? Sosyolojik açıdan hangi kümelerde oluşuyordu? Kadınların durumu yine burada neydi? Öne çıkmış kadın arkadaşlar var mıydı? Örgütün hiyerarşik yapısı burada nasıl işliyordu? Çünkü sizden önce bu alanda M.A.K. faaliyet yürütüyor.
Memurlar içerisinde de bir örgütlülük var, B.A.B. örgütlü yapının içinde. Ankara'daki genel faaliyeti bize aktarabilir misin? İşlerlik açısından da örgütteki işlerlik nasıl işliyordu? Kadın faaliyet açısından da öyle. Önemli bir Gecekondu semtidir. Bu alanda halkla ilişkileriniz nasıldı?

H.G: Şimdi en güçlü örgütlenmemizin olduğu yer gecekondu bölgeleriydi. Yoksul halkın oluşturduğu gecekondu bölgeleriydi. Hatta en çok bilinen de 18 Mayıs Mahallesi'dir. Mahalle

bile kurulmuştu. Gençlik içerisinde örgütlenme vardı. Sekter dediğim adam işin başındaydı. Ondan sonra işçi sınıfı içerisinde çok ciddi bir örgütlenme olduğunu görmedim. Öyle şey tarafında işte gölbaşına yakın bazı yerlerde fabrikalar vardı. Buralarda işte Tüm Maden-İş ile öyle bir örgütlenmeye gidilmişti.
Hatta bu şeylerin GKK hizbinin ortaya çıkmasıyla birlikte neredeyse Tüm Maden-İş de onlara kaptırıyordu. Yani yönetimi neredeyse onlar ele geçiriyordu. Güvenlik açısından ben de o yakınlarda bir yerdeydim.
Yani oraya götürmüşlerdi. Ama ağırlıklı olarak Gece kondu bölgeleri, yani işte burada Seyranbağlar, Kırkonakları, 18 Mayıs Mahallesi, Ege Mahallesi, özellikle Şirintepe.
Ben uzun süre orada da kaldım.
Şahintepe, Tuzluçayır, Akdere buraların tamamı gecekonduydu zaten. Ve orada çok ciddi bir örgütlenme içerisindeydik. Kitle olarak da çok iyiydik.
Ciddi alanda bir kitlesellik oluşmuştu. Öbür taraftan Yeni Mahalle, Mamak, ondan sonra Hüseyin Gazi, Gövlübaşı. Buralarda da ciddi bir örgütlenmelerin olduğunu biliyorum.
Yani öyle bir sürecin olduğunu biliyorum.
Şimdi biz de demokratik işleyişin çok sağlıklı, Marksist bir bakış açısıyla yapılması, o bilince ulaştırılması, ulaşılması anlamında olmadığını biliyoruz. Yani işte öyle bir hal ki yukarıda sorumlu ne ederse aşağıdaki de onu evet deyip tasdikleyip uyguluyor.
Çok basit mesela aklımda kalan bir şey söyleyeyim. İkinci konferansta şey tartışıyoruz, Mao'nun beşinci cildi. Onu konuşuyoruz. Şimdi konferansı yöneten arkadaşımız. Yani benim düşüncem farklı olmasına rağmen o sanki oy birliğiyle karar alınmış gibi davrandı. İtiraz ettim, bir dakika dedim, ben dedim kabul etmiyorum.
Hatta örnek verdim. Bir pirinç pilavı düşün içinde taşlar da var. Ayıklanmamış taşlar da var. Pirincin pilavın olduğu yer revizyonist. Bu taşlarda Marksist. Sen buna Marksist diyemezsin.
Aynen dedim bunu böyle yazacaksınız. Zor bela yani dördüncü zorlamamdan sonra B. müdahale etti….ya dedi yazın ya doğru söylüyor arkadaş farklı düşünüyor ya. Yazın bunu da dedi.

İ.Y: Bahsettiğiniz ikinci konferans, alt bölge konferanslarıyla mı ilgili?

H.G: Bölge konferansları. Bölge konferansıydı. Bence zaten öyle bir yapılanmada öyle bir örgütlenmede öyle bir konferansa sorumlu arkadaşın dışında ya onun yanında bir ya da iki tane üye yeterli varsa onun dışında kimsenin üst konferansa katılma şansı yoktur. Çünkü demokratik anlamda bir işleyiş değil. …..Ya ben biliyorum orada işte sorumluluk yürüten arkadaşı hepsi delege seçti. Ben karşı çıktım. Yani öyle bir süreci biliyorum.
İ.Y: Buraya girdik. Bura üzerinden yürüyerek durum anlaşılabilir. Bölge konferansında tartışmalarda mesela bölge konferansı toplantılarında gündemler nasıl oluşturuldu?

H.G: Gündem zaten önceden belirlenmişti. Yukarıdan bildirilmiş. Yukarıdan gönderilmişti. Şey halinde pelür kâğıda yazılı. Onu ben konferansa katılmadan önce gitmeden daha evvel bana ulaştırıldı oku düşüncelerini orada anlatırsın diye. Yani çok ciddi anlamda daha doğrusu şöyle. Yani ülke gelmiş savaşın eşiğinden dönmüş darbe olmuş. Darbe olmuştu çünkü. Bizim konferansı yaptığımızda darbe olmuştu. Ya insanlar nefes alamaz pozisyondalar Ankara'da, Kızılay'da, Ulus'ta. Asker çeviriyor İstiklal Marşı'nı okutuyor, sıradan insanlara. Bilmiyorsa iki tane patlatıyor gönderiyor. Yani böyle bir şey, böyle bir dönem, böyle bir süreç. Hele bizim nefes almamız çok lazım. Öyle bir şey yaşadık. En çok kızdığım şeylerden bir tanesiydi.

Gerilla savaşına hazırlık dönemi diye bir şey söylendi. Fakat sizinle ilgisi olmayan. Geçmiş devrimci siyasal grupların, Arnavutluk´undan, Çin'inden, Kamboçya'sından Vietnam'ına kadar. Böyle bir şey yok. Savaşla gelişir zaten bu. Her şey savaşla gelişir. Yani bunu önümüze bir koydular. Bütün şey bitti. Herkesin o sıcak derinle çatışma ruhu köreldi. Bu sayede. Bir o ikincisi de o birinci mekânın bizde şey çok meşhurdur ya boldur. Sol oportünist, sağ oportünist. Eğer az ileri gidersen 3 metre ileride de revizyonu bitti işte. Söylem böyle bu dalga üzerinden yürür. Yani bir eleştiriler MK'ya yönelince MK bir liste çıkardı resimlerle birlikte. MHP yönetimi ve işte bilinen işkenceciler, görüldüğü yerde vurulsun. Yani o sağcı yanlarını gizlemek zor bir çıkış. S.'nın özellikle S.'ların o süreçteki şeyleri. Ondan sonra da şeye bağlamışlardı zaten. Onu hiç unutamıyorum. Hanoğlu'nun eyleminden sonra bütün eylemler, askeri faaliyetler MK'ya tabidir. Onay olmadan bir şey yapılmayacak. Dedim biz MK'yı nerede bulacağız? Kızılay'a mı ineceğiz? Yani nereye gideceğiz de? Ya şu adamı cezalandıracağız. Bunu bir onaylayın. Böyle bir mantık olur mu ya? Sen silahı birine verdiğin adama güvenmezsen savaş yürür mü? Bana göre yürümez. Ya bu hatalar olur mu? Olur. Olmaz diye bir şey yok. Çünkü sonuçta bu partidekiler de insan. İnsan hatasız mı olurmuş? Öyle bir şey yok. Ne yazık ki öyle bir süreci de bize yaşattılar.

…….

İ.Y: Hangi tarihte yakalandığınızı hatırlıyor musunuz? Dava dosyasında toplam kaç kişi yargılanıyordu? Bu kişilerin kaçı kadın, kaçı erkekti? Cezaevindeki koşullar nasıldı? Ayrıca, cezaevindeki günlük yaşam, barınma, yemek ve diğer temel ihtiyaçların karşılanması konusundaki durumlar hakkında bilgi verebilir misiniz?

H.G: Bir defa ben topluca yakalandım. Daha önce hep tek yakalanmıştım, Kabulüm olmadı, Ankara kapalı da yatıp yatıp çıktım. Üç kez oldu. 80 operasyonunda. …Hangi tarihlerdeydi? Bir dakika. Partizan çıkarken ilk girdiğimde. 1978'in yanılmıyorsam Mart ya da Nisan ayıydı. Ve aklında kalmıyor insanın. Partizan çıkarken sanırım Haziran'dır. Olabilir. Çok uzun süre kalmadım zaten. Dedim ki işte Mehmet Koç'u oradan tanışırım ederim. Bir genel aramada şu ceketin astarı var ya, cebinin astarı. Orası delikmiş, oradan bir tane mermi içeri düşüyor. Orada kalıyor. Benim haberim yok. Aklıma gelmedi ki. Öyle bir şey oldu. İşte aradılar, buldular. Aldılar içeriye. Bıraktılar zaten kısa bir süre sonra. İki ay mı, bir buçuk ay mı ne kaldım. İşte 79 demin anlattım o halkın sesinden gelen. Orada dokuz ay Ankara kapalı da kaldım.
26 kasım 1980'de bir daha yakalandık. Operasyon yedik hepimiz. 52 kişiydi galiba ilk şey. Sonra işte devamı geldi operasyonların. Sonra yakalanan sayısı 90'a kadar çıktı. Sonra 110'a kadar çıktı öyle. Birleştiriliyordu davaları. En kötü yanı Mamak'tı tabii.
Yani Mamak'ta Diyarbakır'dan sonraki en korkunç cezaevi diye niteleyebilirim. Kitle gücü Devrimci Yol, Kurtuluş ve Halkın Kuruluşu'ndaydı. Bunlar da zaten baştan 12 Eylül gelmeden teslim alınmıştı. Biz gittikten bir süre sonra yani cezaevi olmaz. Cezaevi değil. Cezanın üstünde bir ceza onun üstünde bir ceza onun üstünde böyle yürüyor. Ben işte iki metre bir buçuk metre bir hücrede beş buçuk yıl kaldım. Yanımda insanlar öldü.
Bir kez MHP'li birini koydular, onu dövünce aldılar bir daha da vermediler yanıma. Halkın Kurtuluşu ve Acilcilerden birkaç insanla geçirdik.
Başta cezaevi örgütlenmesi olmuş. Ama konuşmak yani hücrenin içindeki insanlarla konuşmak yasak. Öyle bir zulüm öyle bir şey. Benim olduğum tecrit hücrelerin olduğu ön tarafında görüşe çıkan arkadaşlarımızı sıraya diziliyorlar. Oradan görüş kabinlerine giriyorlar.

Yeni Mahalle Davası'ndan E.G., E.B., ondan sonra T.T.
Bu çocukların ismi okunuyor. Emret komutanım diye karşılık vermen gerekiyor, bağırman gerekiyor. Bunlar işte açlık grevindeyiz yanıt vermiyorlar. Ama şaşırdım haberim yok. Birkaç kere not sonradan gönderilmiş elime geçmedi. Onlara verilmemiş.
Hemen bir beyaz A4 kağıtlarından aldım. Evime gidiyorum diye yazdım. Altına Hüseyin Güreş'te yazdım. İmzaladım. Kapıdan Gardiyan'a verdim. Gardiyan da beni Ankara cezaevinden 4. koğuştan tanıyor.
Ya etme sizi burada ezerler. Bu büyük grupların davaları olmazsa size burada rahat vermezler, işte o süreç. Önce bir tek tek herkesi çıkarıp güzel bir haşladılar. Ondan sonra bir tane koğuşa topladılar bizi. Birinci koğuş. Şeye bakıyor. Tecritlerin havalandırmasına bakıyor. Bütün örgütlerin liderleri oraya geliyor. Havalandırmaya. Tek tek isim vererek bağırıyoruz. Yani bu zulme son verelim. Gelin katılın diye.
Oğuzhan Müftüoğlu, Nasuh Mitap, Ali Başpınar, Ali Alfatlı Dev-Yol'un… Mustafa Kemal Kaçaroğlu Kurtuluş'un.
Ondan sonra HK'den Mehmet Çaralan. Ondan sonra Gökhan Harmandalıoğlu. Gökhan'la sonra aynı hücreyi çok uzun süre paylaştık. Bunlar bağır, çağır bilmem neydi. Tövbe toplam 56 kişi. Cezaevinin toplamı 4 bin. 4 bin insan içinde 56 kişiyiz. 28'i partizan. Bu partizanların içinde de 16-17 yaşında çocuklar var. Ama bizimle birlikte sonuna kadar devam ettiler mücadeleye. Bu çocuklar. Öyle bir süreci yaşadık. Önce bir açlık grevi. Sonra epeyce bir tartışma. Biz dedik ölüm orucunu savunmuyoruz.
Doğruydu yani, savunmuyorduk. Sonra açık tavır aldık. Kurallara uymuyoruz. Ölüm orucuna gidiyorum diyenler Acilcilerdi.
İ.Y: Açlık grevi dediğiniz 1983'ün sonuna denk geliyor değil mi?

H.G: Hayır, hayır. 1981. 1981 döneminden bahsediyoruz. 1983'te bunlar da katıldı o zaman. Siyasi gruplar, Kurtuluş, Halkın kurtuluşu, Devrimci Yol… 2 günde teslim aldılar tabii yine. Hepsi teslim oldu. Biz açlık grevi de dahil toplam 5 ay kurallara da uymadık. İstedikleri hiçbir şeyi yapmadık. Aşağıda, Bodrum'da, aşağıda Bodrum var. Orada tabutluk hücreler yaptılar. Yani 1 metreye 1 metre. 90 santime 90 santim. Böyle hücreler. Şöyle bir delik var. Yarım bir kapı, yarım kapının yarısı, bildiğimiz kapıların yarısı demir. Bir tane şöyle yuvarlak ekmek, somun ekmek. Bir tane de lazımlık veriyorlar içeriye. Hepsi bu. 15 gün bizi orada tutuyordu. Her gün olmasa bile 2 günde bir karavanayla suyu döküyorlar. Yüzlerimizi de dışarı çıkarıp. Güzel bir copluyorlar, atıyorlar içeriye. 15 gün. Tabi direncimizi 5. ayda kırdılar. Sürdürülebilir bir yer ki destek yok. Kimsenin geldiği yok. Öyle bitti. Sonra da işte o TEK TIP ELBISE (TTE), sizin söylediğiniz 83 tek tip elbise meselesinde epeyce bir şeyle, curcunayla bilmem neyle. Yalan söylediler? İşte bunu kaldırdılar, dövmeyecekler, şöyle yapmayacaklar, böyle etmeyecekler falan filan. Hepsi hikaye Ama işin en ilginç yanı, tarihe not düşmesi açısından bunun özellikle belirtilmesini isterim. Bu siyasi grupların önderlerinin tamamı, Devrimci Yol'un MK üyelerinin tamamı, Kurtuluşun MK üyelerinin tamamı, Halkın Kurtuluşu'nun MK üyelerinin tamamı. Hepsi yakalarında kırmızı kart yatak istirahatçı. Bu eğitimden, spordan, marştan her şeyden muaflar muhakkak. Bunun zımni bir anlaşma olduğunu düşünüyorum, yönetimle anlaşmışlardı. Siz burada bir şey yapmazsanız bu olabilir, yaparsanız canınıza okuyacağız. Böyle bir anlaşmanın olduğunu düşünüyorum ben. Ne kadar sonradan insanla konuştuysak evet dediler. Yani böyle bir şey ancak bu koşullu olur. Yani bir tane, iki tane, üç tane adamını da bu işin dışında muaf tut. Eğitime de katılsın, spora da katılsın. Yok ama MK üyelerinin tamamı. Böyle bir süreç yaşadık.

İ.Y: Mamak'ta toplamda kaç yıl kaldınız?
H.G: Evet, 81 Ocağından 86 Eylül-Ekim'ine kadar. Beş buçuk yılını hücrede geçirdim, bahsettiğim hücrelerde. Geri kalan işte koğuşlar, sonra da zaten önce Ankara kapalı ceza, sonra da aydın E tipi ceza, sonra tünel yakalattık Nazilli. E tipine de tekrar gönderildi. Böyle bir süreç.
…..
İ.Y: Şu an saat 19.53. Eklemek istediğin, aklına gelmeyen ya da üzerinde durmak istediğin önemli bir konu var mı? Şimdi bunu metne aktaracağım ve size ileteceğim. Siz yeniden gözden geçireceksiniz, ardından bana geri göndereceksiniz. Son olarak, ben bir kez daha kontrol edip öyle göndereceğim.

H.G: Tamam. Olur da bu arada, bunu duygusal bağlamak anlamında değil. Eğer bu hastalıkta kurtulamaz da terk-i diyar eylersem…

İ.Y: Yok yok, daha dur. Nereye gidiyorsun?

H.G: Gitme niyetim yok. Gitme niyetim yok. Ama iradenin dışında da gelişebilir. Bu röportajımı o kitapta [web sitesi kastediliyor] olduğu gibi koymanız. Son isteğim o olur. Onun ötesinde önemli değil.

İY: Kabul ettiniz, geldiniz. Çok çok teşekkür ediyorum.

H.G: Ben teşekkür ederim.

İ.Y: Tekrar görüşeceğiz sizinle, gerçekten değerli bilgiler paylaştınız. 50 yıl öncesine dönmek, meseleleri aktarmak ve hatırlamak kolay bir iş değil, elbette eksik kalan yönler olmuştur. Ancak buna rağmen tarihe çok önemli bir not düştünüz. Bunu özellikle belirtmek isterim. İyi ki varsınız, size gönülden teşekkür ediyorum.

H.G: Asıl siz çok önemli bir iş yapıyorsunuz ben size teşekkür ediyorum. İyi ki varsınız, zaman ayırdığınız için ben ayrıca çok teşekkür ederim.

İ.Y: Eyvallah, aşk ile.

29 Ekim 2025

Görüşülen kişi	Onur Vakfı Adına Görüşen
Kişi	
Hüseyin Güreş	İlyas Yer

NOT:

İ.Y: Bahsettiğim konulara dair dikkatle inceledim. İçeriklerin detaylandırılmasını talep ettiğim başlıklara yönelik zenginleştirebileceğinizle alakalı birkaç düşüncemi paylaşmak istiyorum:

1. **Dernekler Meselesi**

Bu başlıkta, geçmiş tecrübelerinizi daha net ve anlamlı bir şekilde paylaşabilirsiniz. Hangi derneklerde aktif rol aldığınızı, bu derneklerin amacını, halkla ilişkiler süreçlerini ve yapılan çalışmaların bölgeye nasıl katkı sağladığını yazabilirsiniz. Eğer spesifik bir olay veya dikkate değer bir proje varsa, bunu mümkün olduğunca detaylandırmanız daha fazla bilgi ve gelecek kuşaklara önemli bir katkı sunacaktır. Ayrıca derneklerdeki sosyal dayanışma örneklerinden de bahsederek bu yenilik hareketlerinin insanlar üzerindeki etkilerini vurgulayabilirsiniz. Partizan örgütünün gelişiminde nasıl bir rol oynadı?

2. **Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Halk Sağlığıyla İlgili Faaliyetleri**

Tıp öğrencilerinin halk sağlığı çalışmaları oldukça önemli bir konudur. Özellikle bu faaliyetlerin organize edilme aşamalarını ayrıntılı olarak açıklamanız gerekir. Nereden başlanıldığı, kaç kişilik bir grup oldukları, hangi kaynaklardan destek alındığı gibi detaylar son derece önemli. Örgütlenmeyi üstlenen kişi ya da kişilerin profilleri ile halkın bu girişimlere verdiği tepkiler üzerinde de durabilirsin. Bu aktivitelerin halk sağlığı adına somut sonuçları varsa, özellikle vurgulamak meselenin daha net anlaşılmasına katkı sağlar, yapılan çalışmanın önemini artırır.

3. **Sendikal Mücadele Detayları**

Sendikal mücadelenin tarihsel sürecine odaklanarak, yaşanan önemli dönüm noktalarını belirtmenizi öneririm. Hangi sektörlerde sendikal mücadele daha yoğun yaşanmıştı? Karşılaşılan zorluklar, uygulanan stratejiler ve sonuçlar nedir? Belki grevlerden ya da direniş örneklerinden somut anlatımlarla, anlatmanı rica ediyorum. Aynı zamanda bu süreçteki örgütlenme yapısını da detaylandırmanız faydalı olacaktır.

4. **Kadın Mücadelesi**

Kadın mücadelesinde, kadınların çeşitli toplumsal alanlarda nasıl bir fark yarattığını anlatabilirsiniz. Öne çıkan kişilerden, örgütlenme biçimlerinden ve kazandırılan haklardan bahsedin. Özellikle büyük yankı uyandıran olaylara ya da dönüşümlere yol açtığına. Kadınların yerel ya da ulusal çapta ne gibi sosyal değişimler yarattığını ve hangi platformlarda güçlerini sergilediğini vurgulayabilirsiniz. Partizan örgütlenmesi içindeki konumlarına vurgu yapabilir siniz.

5. **Ankara'daki Memur Mücadelesi**

Memur mücadelesiyle ilgili akılda kalan çok net olaylar veya kritik dönemler varsa bunları başlıklar halinde sıralayabilirsiniz. Hareketin talepleri neydi ve nasıl somutlaştırıldı? Hangi sonuçlar alındı ya da alınamadı? Ayrıca bu süreçte Ankara'nın bürokratik yapısı ve memurların nasıl reaksiyon gösterdiği konusundaki yorumlarınızı da eklemelisiniz. Partizan örgütlenmesinin Ankara da bir memur örgütlülüğünün olduğu biliniyor. Bu alandaki faaliyeti aktarabilir misin?

6. **Gecekondu Mücadelesinde Kadrolar ve Kadınların Yeri**

Gecekondu mücadelesi gibi önemli bir konu, dönemin toplumsal yapısını anlamak için oldukça kıymetli detaylar taşır. Bu mücadelede hangi kadroların öne çıktığı, kadınların yerinin ne olduğu ve bu emeklerin sonucunda yaşanan değişimler mutlaka belirtilmelidir. Örgütsel yapı sayesinde yaratılan dayanışma kültürünün halkta nasıl yankı bulduğunu somut örnekler üzerinden anlatabilir misin?

7. **Cezaevi Süreçleri ve Genel Durum**

Yaşamış olduğunuz cezaevi tecrübeleriniz üzerinden halen tartışmalı olan cezaevlerinde yaşam koşullarını ele alabilirsin. Yaşadığınız zorlukları belirttikten sonra, dayanışma ağlarını nasıl oluşturduğunuzu ve direniş alanlarını nasıl güçlendirdiğinizi anlatmanız faydalı olacaktır. Her cezaevinin kendi içinde farklı bir hikayesi olduğu için başlıklar dâhilinde deneyimlerinizi aktardığınızda ceza evlerinde yaşananlar daha net anlaşılabilinir. Bu noktaları detaylandırmanı rica ediyorum.

Bu yazının altına yazarak bana iletirsen sevinirim. Sana kolay gelsin.
İlyas

*****

1- Derneklerde toplantılar , düzenli halktan insanların evine giderek davet etme , siyasi anlamda Kaypakaya'nın düşüncelerini anlatma ama en çok insanların ilgi odağı olan şeyler kamu arazilerinin insanlara eşit ölçülerde ev yeri olarak dağıtılması ve ev yapımlarına 1 e 1 profosyonel arkadaşlarımızın katılıp evleri sıfırdan yapmaya yardım edip mahalleler kurmaları diğer siyasi gruplarda aynı şekilde yardımlar yaptı. Örneğin İstanbul 1 Mayıs Mahallesi gibi.
Bu da halkı örgütleme anlamında yardımcı oldu.

2- Doktor Ziya (Niyazi Gündoğdu ve Fevzi Gündoğdu yoldaşlarımızın akrabası) onun örgütlüğü ve önderliği sayesinde, çeşitli tıp fakültelerindeki öğrenciler Okmeydanı Kültür Dayanışma Derneği'ne gelip halkın sağlık sorunlarıyla 1e1 ilgileniyorlardı. İlaçları devlet hastanelerinden (özellikle Okmeydanı ssk hastanesi) temin ederek ücretsiz halka veriyorlardı.
Tıp öğrencileri ile ilgili detay Fevzi Gündoğdu arkadaş tarafından daha detaylı bilinmektedir.

3- Sendikal mücadele ile ilgili bildiğim ve aklımda kalan Aksaray'da İleri Maden-İş sendikasının bir yeri vardı. Daha çok oraya da gidip geliyorduk. Ama sendikal faaliyette olmadığım için çok detay bilmiyorum. Aklımda kalan Kahraman Yılmaz isimli arkadaşımızın sendikal faaliyetlerde aktif olduğu… çok uzun yıllar sonra İzmir'de kanserden kaybettik.
Bir de bankacılık sektöründe çalışanlarla, bir sendikal örgütlenme BANKSEN adlı bir örgütlenme mevcuttu. Aklımda en çok kalan DEKO Kilit Fabrikası'nda çok uzun süreli grev olmuştu. Bizim arkadaşlarımızın önderliği ve örgütlüğünde bir direniş sergilendi. Birçok arkadaşımız grev gözcüsü ve grev güvenliğini sağlama amacıyla bende dahil çok uzun süreli işler ve görevler yapmıştık. En gerçek ve yerinde demokrasiyi orada yaşadığımızı çok rahat söyleyebilirim. Ülkenin siyasal gündemi ve dünya gündemine ilişkin çeşitli tartışmalar yapıyorduk. Bu tartışmalara herkes kendi bireysel siyasi görüşünü çok rahat aktarıyordu. En aklımda kalan siyasi tartışma ise ; Rus sosyal emperyalizmi mi ? SSCB sosyal emperyalizmi mi ? Buna ilişkin Süleyman Cihan tartışma yönetiminin başında olmak üzere tüm grevdeki

işçiler ve bizim o an orada bulunan örgütlü yoldaşlarımız tek tek bu konuya ilişkin düşüncelerini söylediler. Benim de bu konudaki düşüncem Rus Sosyal Emperyalizmi olması gerektiği yolunda idi. Süleyman Cihan'da en sonda toparlayarak doğrusu Rus Sosyal Emperyalizmi denmesi yönünde idi.

4-Bu konu ile ilgili herhangi bir çalışmam olmadığı gibi farklı çalışmalarda olduğum için anlatacağım bir şey yoktur.

5-Ankara memur mücadelesinde bir örgütlenme olduğunu biliyordum. Yakınende ODTÜ'de profersör B. ile bazı ilişkilerim oldu. Onun da memur örgütlenmesinde olduğunu biliyorum.

6-Ankara 18 Mayıs mahallesi kurulma ve kurulduktan sonraki süreçte siyasal sorumlu Çingene kod adlı ve Köroğlu kod adlı 2 tane kadın yoldaşımız tüm sorumluluğu üstlenmişlerdi.
Mahalle kurulmasında ana omurgayı Kaypakaya geleneğinden yoldaşlarımız üstlenmişti. Diğer siyasi gruplarda vardı. Kadının toplumdaki yeri anlamında en güzel örneği bu iki kadın yoldaşımız yapmıştı. Darbe sonrasında da mahalle halkı yoldaşlarımıza uzunca bir süre saklama , barınma , destek vermişlerdi.

7-Darbeden önce birkaç kez tutuklandım. Yattığım ceza evi Ankara Kapalı Cezaevi idi. Uzun süreli 1980 26 Kasım da yakalandıktan sonra 6 yıl Mamak ceza evinde 5 yılı tecrit denen hücrelerde geçti. 1981 ağustos ayında ilk açlık grevi başladı. Aynı hücre ve koğuşta kalınırken konuşmanın yasak olduğu bir dönemde, yine de bir örgütlenmeyle ilk açlık grevi başladı. Benim kaldığım tecrit 2 ön kısmında koridorda görüşe gidenlerin sıra olduğu bir yerde bizim gruptan bazı arkadaşların isimleri okunduğunda Emret Komutanım yerine burda dediğini duydum. Ve biz açlık grevindeyiz sizin kurallarınızı kabul etmiyoruz diye cevap verdiler. Yeni mahalle grubundaki bu arkadaşlardan yaşları 16 ve 17 olan genç arkadaşlarımız da vardı. İsim olarak E.G., E.B., A.A.T., T.T. , gibi arkadaşlarımız vardı. Onun üzerine açlık grevinde olduklarını duyduğum için aynı hücrede beraber kaldığımız Devrimci Yol'dan 1 kişi Devrimci Savaş'tan 1 kişi bunlarla da konuşarak açlık grevine katılma çağrısı yaptım. Kabul etmediler.
Bende dilekçemi yazıp gardiyana verdim böylece açlık grevine katıldım. Sonra hepimizi 1.koğuşa topladılar (açlık grevindekiler herkes) Mamakta toplam 3500 civarında sol örgüten tutuklu insanlar vardı. Açlık grevine katılanların sayısı 56 kişiydi.28'i Partizan davasından yargılanan arkadaşlarımızdı. Acil , TİKB… diğer gruplarda bunlardı.
Açlık grevimiz başarısız sonuçlandıktan sonra, açık tavır alma kararı aldık ve kurallara uymayacağımızı söyledik. Bizleri tecrit1 arkada topladılar ve hemen açlık grevi sürecinde ceza evi müdürü albay Raci Tetik sizi "bokunuzla yaşatacağım" dedi. Bizler için tabutlar hazırlattığını gördük. Bu tabutluklar 90x90 uzunluğunda ölçülerinde idi.
1 tane lazımlık, 1 tabak, 1 kaşık, yuvarlak 1 somun ekmeği… Somun ekmeğini de baş altına yastık olarak koyuyorduk. (90x90 a sığılmıyordu)15 gün tabutlukta 15 gün yukarda tecrit 1de arkadaki hücrede kalırdık. Genellikle yapılan işkence; kafamızdan aşağı 1 karavana suyu döküp sayım mangası denilen ekip başta bulunan subayın başla-bitir komutu ile dövebildekleri kadar dövüyorlar, kaba bir falaka ile tekrar tabutluğumuza atıyorlardı. Yıllar sonra Bülent Akarcalı ANAP Millet Vekili, Meclis İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak gelip tabutlukları gezdiklerinde basına şöyle bir demeç vermişti; "Allah korusun Lenin bile olsa ben buraya koymazdım." Ama tabutluk işte böyle bir yerdi.

86 sonunda Mamak'tan Ankara Kapalı Cezaevine beraber yargılandığımız R.Ö. ile birlikte götürüldük. Orada bir süre kaldıktan sonra Aydın E tipi ceza evine nakledildik.
Genel anlamda devrimcilerin etkinliği ve ağırlığı olan bir ceza eviydi. Ta ki 52 metre tünel yakalandıktan sonraya kadar. Bu tünel sonrası birçok arkadaşımız sürgün edildi ve kalanlar korkunç bir işkenceye tabi tutuldu. Oradan da Nazilli E Tip'ine sürgün edildik. Orada ceza evinde kazanılan şartların hepsi gasp edildi. Yeniden insanca yaşama koşullarını yaratmak için açlık grevleri başlattık. Açlık grevi deyince günümüz koşullarındaki açlık grevleri gibi değil. Sadece tuz bulabildiğimiz şeker veya şekerli suyun veya takviyelerin olmadığı bir eylem türüydü. Bunu 42 gün boyunca belli haklar alıncaya kadar devam ettik. Yeniden aldığımız haklar gasp edildiğinde yine 52 günlük bir açlık grevi daha yaptık.
O dönemde cezaevi temsilcilerinden biri de bendim. Belli haklarımızı geri aldık. Böyle bir süreçler geçirdik. En sonunda da 91 ağustosunda anayasa mahkemesinin eşitlik haklarına aykırı diye bizleri de tahliye ettiler. Cezaevi süreci de bu şekildeydi diyebilirim.

Hüseyin Güreş

ONUR VAKFI